ROMANIA

LEGE
pentru instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1
Titlul proiectului de act normativ
Lege pentru instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect instituirea unui mecanism fiscal special destinat susținerii activităților agricole prin acordarea unei facilități fiscale directe pentru combustibilul utilizat exclusiv în producția agricolă, precum și modificarea corespunzătoare a cadrului normativ fiscal național.

Proiectul urmărește crearea unui sistem modern, transparent și eficient de sprijin pentru sectorul agricol, prin introducerea Motorinei Agricole Marcate, combustibil destinat exclusiv activităților agricole și beneficiind de un regim fiscal diferențiat prin scutirea de la plata accizelor.

Necesitatea unei asemenea intervenții legislative rezultă din rolul strategic pe care agricultura îl deține în economia națională și din obligația statului de a adopta măsuri care să contribuie la asigurarea securității alimentare, la menținerea competitivității producătorilor agricoli români și la valorificarea eficientă a potențialului agricol al României.

Inițiativa legislativă urmărește înlocuirea actualelor mecanisme administrative bazate pe recuperarea ulterioară a unei părți din acciză cu un sistem simplificat, în cadrul căruia facilitatea fiscală este acordată direct la momentul achiziției combustibilului. Prin această soluție se urmărește eliminarea blocajelor financiare generate de necesitatea suportării integrale a costului combustibilului până la momentul rambursării, reducerea birocrației și creșterea eficienței utilizării resurselor publice.

Totodată, proiectul instituie mecanisme de control și trasabilitate bazate pe utilizarea unui combustibil marcat fiscal și pe înregistrarea beneficiarilor într-un

sistem național de evidență administrat de autoritățile competente, astfel încât facilitatea fiscală să fie utilizată exclusiv în scopurile pentru care este acordată.

Prin modificările aduse Codului fiscal se creează cadrul legal necesar aplicării directe a facilității fiscale și se asigură corelarea legislației fiscale cu obiectivele de politică agricolă și dezvoltare economică urmărite prin prezenta inițiativă.

Proiectul se înscrie în ansamblul măsurilor destinate creșterii competitivității agriculturii românești și alinierii acesteia la practicile existente în numeroase state membre ale Uniunii Europene care aplică regimuri fiscale speciale pentru combustibilul utilizat în agricultură.

În același timp, inițiativa urmărește realizarea unui obiectiv de interes public major, respectiv consolidarea capacității României de a asigura producția internă de produse agroalimentare și de a reduce vulnerabilitățile generate de fluctuațiile piețelor internaționale, de creșterea costurilor de producție și de dependența excesivă de importuri.

Prin urmare, prezentul proiect de lege reprezintă o măsură legislativă necesară și oportună pentru sprijinirea fermierilor români, reducerea costurilor de producție, consolidarea securității alimentare și stimularea dezvoltării durabile a agriculturii, în concordanță cu obiectivele constituționale privind protejarea intereselor economice naționale și cu politicile europene de susținere a sectorului agricol.

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ
2.1. Descrierea situației actuale

Agricultura reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai economiei naționale și unul dintre sectoarele strategice fără de care nu poate fi asigurată securitatea alimentară a populației. Dincolo de contribuția sa directă la produsul intern brut, agricultura susține dezvoltarea comunităților rurale, asigură locuri de muncă pentru sute de mii de cetățeni și contribuie la valorificarea unei resurse naționale de importanță strategică, respectiv terenul agricol.

România deține una dintre cele mai mari suprafețe agricole din Uniunea Europeană și beneficiază de un potențial agricol semnificativ. Cu toate acestea, performanța economică a exploatațiilor agricole este afectată de costurile ridicate de producție, de volatilitatea piețelor energetice și de presiunea concurențială exercitată de producătorii agricoli din alte state membre care beneficiază de sisteme de sprijin mai eficiente și de costuri operaționale mai reduse.

În ultimii ani, creșterea accentuată a prețurilor la combustibili, energie și inputuri agricole a determinat majorarea semnificativă a costurilor de producție în

aproape toate ramurile agriculturii. Lucrările agricole mecanizate, activitățile zootehnice, sistemele de irigații și transportul intern din exploatații depind în mod direct de consumul de motorină, combustibil care reprezintă unul dintre principalii factori de producție utilizați în agricultură.

În funcție de specificul exploatației agricole și de tipul culturilor practicate, costurile cu combustibilul pot reprezenta între 15% și 30% din totalul cheltuielilor operaționale anuale. Pentru exploatațiile care utilizează sisteme de irigații, desfășoară activități zootehnice intensive sau exploatează suprafețe extinse de teren agricol, ponderea cheltuielilor cu combustibilul poate fi chiar mai mare.

În prezent, România aplică un mecanism de rambursare parțială a accizei pentru motorina utilizată în agricultură. Deși această măsură reprezintă o formă de sprijin pentru fermieri, experiența acumulată în aplicarea sistemului a evidențiat existența unor limitări care reduc eficiența economică a facilității acordate.

Mecanismul actual obligă fermierul să suporte integral costul combustibilului la momentul achiziției, inclusiv componenta fiscală reprezentată de acciză, urmând ca recuperarea unei părți din această sumă să se realizeze ulterior, în baza unor proceduri administrative care presupun depunerea de cereri, documente justificative, verificări și perioade de procesare.

În practică, acest sistem generează blocaje de lichiditate, în special pentru exploatațiile agricole mici și mijlocii, care dispun de resurse financiare limitate și care sunt obligate să finanțeze din fonduri proprii sau prin credite costurile suplimentare generate de plata anticipată a accizei.

Situația este cu atât mai dificilă în perioadele de vârf ale lucrărilor agricole, când consumul de combustibil crește semnificativ și când necesarul de capital circulant este esențial pentru desfășurarea activităților agricole în condiții optime.

În același timp, procedurile de rambursare generează costuri administrative atât pentru beneficiari, cât și pentru instituțiile statului. Resurse importante sunt utilizate anual pentru colectarea documentației, verificarea cererilor, efectuarea controalelor și procesarea plăților aferente rambursării accizelor.

Această abordare administrativă presupune costuri operaționale ridicate și conduce la utilizarea unor resurse publice care ar putea fi direcționate către activități cu impact economic mai ridicat.

Analiza practicilor existente la nivel european evidențiază faptul că numeroase state membre ale Uniunii Europene utilizează sisteme simplificate de acordare a facilităților fiscale pentru combustibilul utilizat în agricultură. Aceste sisteme se

bazează pe combustibil marcat fiscal și pe acordarea directă a avantajului fiscal la momentul achiziției, eliminând necesitatea procedurilor ulterioare de rambursare.

Prin utilizarea combustibilului marcat fiscal și a mecanismelor moderne de trasabilitate, aceste state reușesc să reducă birocrația, să limiteze riscul de fraudă și să ofere fermierilor un sprijin imediat și eficient.

În condițiile în care fermierii români activează într-o piață agricolă europeană caracterizată prin concurență directă între producători, diferențele de cost generate de sistemele fiscale aplicabile combustibilului utilizat în agricultură influențează în mod direct competitivitatea exploatațiilor agricole și capacitatea acestora de a realiza investiții și de a se dezvolta.

Menținerea unor costuri de producție mai ridicate decât cele suportate de competitorii din alte state membre afectează rentabilitatea exploatațiilor agricole românești și reduce capacitatea acestora de a valorifica avantajele competitive oferite de resursele agricole ale României.

Totodată, contextul internațional din ultimii ani a demonstrat importanța strategică a securității alimentare. Crizele energetice, perturbările lanțurilor de aprovizionare, conflictele regionale și volatilitatea piețelor agricole au evidențiat necesitatea consolidării capacității statelor de a asigura producția internă de produse agroalimentare.

În acest context, agricultura trebuie privită nu doar ca un sector economic, ci și ca o componentă esențială a securității naționale. Capacitatea României de a produce hrană pentru propria populație reprezintă un obiectiv strategic care justifică adoptarea unor măsuri legislative menite să sprijine competitivitatea și sustenabilitatea sectorului agricol.

De altfel, art. 135 alin. (2) lit. b) și d) din Constituția României consacră obligația statului de a proteja interesele naționale în activitatea economică și de a valorifica resursele naturale în concordanță cu interesul național. În egală măsură, statul are obligația de a crea condițiile necesare pentru creșterea calității vieții și pentru dezvoltarea sectoarelor economice de interes strategic.

În acest context economic, social și strategic, se impune adoptarea unui mecanism modern și eficient de acordare a facilității fiscale aferente combustibilului utilizat exclusiv în agricultură, bazat pe acordarea directă a beneficiului fiscal, pe reducerea birocrației și pe consolidarea sistemelor de control și trasabilitate.

Prin instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", statul român poate transforma un mecanism administrativ complex și costisitor într-un instrument eficient de susținere a producției agricole, cu efecte

directe asupra competitivității fermierilor, dezvoltării mediului rural și consolidării securității alimentare a țării.

Având în vedere cele expuse, adoptarea prezentului proiect de lege reprezintă o măsură necesară, oportună și proporțională pentru sprijinirea agriculturii românești și pentru consolidarea capacității acesteia de a răspunde provocărilor economice actuale și viitoare.

2.2. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de lege se instituie Programul Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", bazat pe utilizarea Motorinei Agricole Marcate și pe acordarea directă a facilității fiscale la momentul achiziției combustibilului.

Proiectul introduce un sistem de identificare fiscală distinctă a combustibilului utilizat în agricultură, bazat pe coloranți și marcatori fiscali speciali, precum și un mecanism de evidență și trasabilitate administrat de autoritățile competente.

dezvolta mai mult cu mai mult imapct te rog

Beneficiarii vor putea achiziționa combustibil fără acciză în limite stabilite în funcție de suprafețele exploatate, tipul culturilor și normele tehnologice de consum.

Prin această soluție legislativă se urmărește eliminarea blocajelor financiare generate de plata anticipată a accizei, reducerea birocrației și simplificarea relației dintre fermieri și instituțiile statului.

2.2. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de lege se instituie Programul Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", un mecanism modern de sprijinire a producției agricole, construit pe principiul acordării directe a facilității fiscale și al eliminării sarcinilor administrative care afectează în prezent activitatea fermierilor.

Inițiativa legislativă propune înlocuirea actualului sistem bazat pe rambursarea ulterioară a accizei cu un sistem simplificat și eficient, în cadrul căruia avantajul fiscal este acordat direct la momentul achiziției combustibilului. În acest mod, fermierii nu vor mai fi obligați să suporte din resurse proprii costul integral al accizei și să aștepte ulterior recuperarea sumelor prin proceduri administrative complexe.

Proiectul introduce noțiunea de Motorină Agricolă Marcată, combustibil destinat exclusiv activităților agricole și identificat prin coloranți și marcatori fiscali speciali, în conformitate cu practicile existente în numeroase state membre ale Uniunii Europene. Utilizarea unui sistem de marcare fiscală distinctă permite separarea clară a combustibilului destinat agriculturii de combustibilul utilizat în alte activități economice și facilitează controlul eficient al utilizării facilității fiscale.

Pentru asigurarea transparenței și prevenirea utilizării necorespunzătoare a combustibilului, proiectul instituie un sistem național de evidență și trasabilitate administrat de autoritățile competente, prin care vor fi monitorizate cantitățile achiziționate, beneficiarii programului și destinația combustibilului. Acest mecanism permite protejarea intereselor financiare ale statului și asigură utilizarea facilității exclusiv în scopurile pentru care a fost creată.

Beneficiarii programului vor putea achiziționa Motorină Agricolă Marcată fără acciză, în limite stabilite obiectiv și transparent, în funcție de suprafețele agricole exploatate, tipul culturilor, normele tehnologice de consum, efectivele de animale și alte activități agricole eligibile. Astfel, sistemul propus asigură un tratament echitabil pentru toate categoriile de fermieri și corelează sprijinul acordat cu necesitățile reale ale activității agricole desfășurate.

Prin această soluție legislativă se urmărește eliminarea blocajelor financiare care afectează în prezent exploatațiile agricole, în special fermele mici și mijlocii. În loc să imobilizeze capital în plata unei accize care urmează să fie recuperată ulterior, fermierii vor putea utiliza resursele financiare disponibile pentru investiții, achiziția de inputuri agricole, dezvoltarea exploatațiilor și creșterea productivității.

Totodată, proiectul contribuie la reducerea birocrației atât pentru beneficiari, cât și pentru instituțiile publice implicate în administrarea actualului sistem de rambursare. Eliminarea procedurilor repetitive de depunere, verificare și aprobare a cererilor de rambursare va conduce la simplificarea proceselor administrative și la utilizarea mai eficientă a resurselor publice.

Impactul economic al măsurii este unul semnificativ. Reducerea costurilor cu combustibilul va contribui direct la diminuarea costurilor de producție agricolă, la creșterea competitivității fermierilor români și la consolidarea capacității acestora de a concura în condiții echitabile pe piața europeană. În același timp, măsura poate genera efecte favorabile asupra prețului produselor agroalimentare și asupra stabilității lanțului de aprovizionare cu produse agricole.

În plan strategic, proiectul urmărește consolidarea securității alimentare a României prin susținerea capacității de producție a sectorului agricol. În contextul provocărilor economice, climatice și geopolitice actuale, capacitatea statului de a sprijini producția agricolă internă reprezintă o investiție în reziliența economică și în siguranța alimentară a populației.

Prezenta inițiativă legislativă nu reprezintă doar o măsură fiscală. Ea reprezintă o politică publică de susținere a agriculturii românești, de reducere a decalajelor de competitivitate față de alte state europene și de valorificare a potențialului agricol al României. Prin facilitarea accesului la un combustibil esențial pentru producția agricolă, statul transmite un semnal clar că agricultura este un domeniu strategic, iar

fermierii români trebuie sprijiniți prin măsuri concrete, eficiente și adaptate realităților economice actuale.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic
3.1. Impactul macroeconomic

Prezenta inițiativă legislativă are potențialul de a genera efecte economice pozitive semnificative asupra sectorului agricol și, implicit, asupra economiei naționale, prin reducerea costurilor de producție suportate de fermieri și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

Combustibilul reprezintă unul dintre principalii factori de producție utilizați în agricultură, fiind indispensabil pentru efectuarea lucrărilor agricole mecanizate, activităților zootehnice, sistemelor de irigații și transportului intern din exploatații. Reducerea costului acestui factor de producție va avea efecte directe asupra rentabilității activităților agricole și asupra capacității fermierilor de a-și menține și dezvolta exploatațiile.

Prin eliminarea accizei aplicabile combustibilului utilizat exclusiv în agricultură și acordarea directă a facilității fiscale la momentul achiziției, proiectul contribuie la îmbunătățirea fluxului de numerar al fermierilor și la reducerea presiunilor financiare generate de costurile operaționale ridicate.

Pe termen mediu și lung, măsura poate determina creșterea gradului de investiții în agricultură, modernizarea exploatațiilor agricole, îmbunătățirea productivității și creșterea valorii adăugate generate de sectorul agroalimentar.

Totodată, consolidarea competitivității agriculturii românești poate contribui la reducerea deficitului comercial agroalimentar și la creșterea gradului de valorificare a producției agricole naționale.

3.2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul generează un impact pozitiv asupra mediului economic din agricultură prin reducerea costurilor directe suportate de producătorii agricoli și prin simplificarea procedurilor administrative asociate actualului mecanism de rambursare a accizelor.

Eliminarea obligației de a suporta integral acciza la momentul achiziției combustibilului va permite fermierilor să utilizeze resursele financiare disponibile pentru activități productive, investiții și dezvoltarea exploatațiilor agricole.

Măsura va contribui la creşterea competitivităţii fermierilor români în raport cu producătorii agricoli din alte state membre ale Uniunii Europene care beneficiază deja de sisteme similare de fiscalizare a combustibilului utilizat în agricultură.

În acelaşi timp, proiectul poate stimula investiţiile în tehnologii agricole moderne, extinderea capacităţilor de producţie şi crearea unor condiţii mai favorabile pentru dezvoltarea cooperativelor agricole şi a altor forme asociative din sectorul agricol.

Pentru operatorii economici autorizaţi să comercializeze Motorină Agricolă Marcată, proiectul creează premisele dezvoltării unui segment specializat al pieţei de distribuţie a combustibililor, în condiţii de transparenţă şi trasabilitate fiscală.

3.3. Impactul social

Impactul social al proiectului este unul semnificativ, având în vedere rolul esenţial pe care agricultura îl are în menţinerea locurilor de muncă şi în susţinerea comunităţilor rurale.

Reducerea costurilor de producţie va contribui la menţinerea viabilităţii economice a exploataţiilor agricole, în special a fermelor mici şi mijlocii, care reprezintă o componentă importantă a agriculturii româneşti.

Prin susţinerea activităţilor agricole şi îmbunătăţirea condiţiilor economice ale fermierilor, proiectul poate contribui la reducerea fenomenului de depopulare a zonelor rurale şi la menţinerea activităţilor economice în comunităţile dependente de agricultură.

În mod indirect, măsura poate genera efecte favorabile asupra preţurilor produselor agroalimentare prin reducerea unei componente importante a costurilor de producţie. Deşi preţurile produselor agricole sunt influenţate de numeroşi factori economici şi comerciali, diminuarea costurilor cu combustibilul poate contribui la limitarea presiunilor inflaţioniste asupra produselor alimentare.

Totodată, proiectul sprijină obiectivul constituţional privind creşterea nivelului de trai şi contribuie la consolidarea securităţii alimentare prin stimularea producţiei agricole interne.

3.4. Impactul asupra administraţiei publice

Proiectul are potenţialul de a simplifica activitatea administrativă desfăşurată de instituţiile implicate în gestionarea actualului sistem de rambursare a accizelor.

În prezent, procesarea cererilor de rambursare presupune colectarea, verificarea și analizarea unui volum considerabil de documente justificative, precum și efectuarea de controale administrative și financiare periodice.

Prin acordarea directă a facilității fiscale și utilizarea unui sistem de evidență și trasabilitate bazat pe Motorina Agricolă Marcată, se reduce semnificativ necesitatea procedurilor administrative repetitive și se creează premisele unei gestionări mai eficiente a resurselor publice.

De asemenea, introducerea marcatorilor fiscali și a sistemelor de monitorizare electronică poate contribui la creșterea eficienței controalelor și la reducerea riscului de utilizare necorespunzătoare a facilităților fiscale acordate.

3.5. Impactul asupra securității alimentare și dezvoltării durabile

Prezenta inițiativă legislativă produce efecte pozitive asupra capacității României de a asigura producția internă de produse agroalimentare și de a răspunde provocărilor generate de volatilitatea piețelor internaționale.

Prin reducerea costurilor de producție și creșterea competitivității fermierilor români, proiectul contribuie la consolidarea rezilienței sectorului agricol și la creșterea gradului de autonomie alimentară a României.

În contextul actual, marcat de incertitudini economice, schimbări climatice și tensiuni geopolitice, susținerea producției agricole interne reprezintă o investiție strategică în stabilitatea economică și socială a statului român.

Pe termen lung, măsura poate contribui la dezvoltarea durabilă a agriculturii, la valorificarea eficientă a resurselor agricole și la consolidarea rolului României ca producător important de produse agroalimentare în cadrul Uniunii Europene.

În ansamblu, impactul socio-economic al proiectului este unul pozitiv, multidimensional și compatibil cu obiectivele naționale privind dezvoltarea economică, securitatea alimentară, competitivitatea agriculturii și creșterea calității vieții în mediul rural.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Prezenta inițiativă legislativă produce efecte financiare directe și indirecte asupra bugetului general consolidat, prin modificarea regimului fiscal aplicabil combustibilului utilizat exclusiv în activitățile agricole.

Din perspectiva impactului bugetar direct, proiectul determină diminuarea veniturilor provenite din accizele aferente cantităților de motorină utilizate în agricultură și încadrate în Programul Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României". Această diminuare reprezintă însă o măsură fiscală orientată către susținerea unui sector strategic al economiei naționale și trebuie analizată în raport cu efectele economice și sociale pe care le generează.

Facilitatea fiscală propusă nu reprezintă o cheltuială bugetară suplimentară și nu presupune alocarea directă de fonduri de la bugetul de stat către beneficiari, ci constă în renunțarea parțială la o categorie de venituri fiscale în scopul stimulării producției agricole și al creșterii competitivității fermierilor români.

În prezent, statul suportă costuri administrative importante generate de gestionarea sistemului de rambursare a accizelor pentru motorina utilizată în agricultură. Aceste costuri includ procesarea cererilor, verificarea documentației justificative, efectuarea controalelor administrative și operațiunile de autorizare și plată. Prin înlocuirea mecanismului actual cu un sistem de acordare directă a facilității fiscale la momentul achiziției combustibilului, se estimează o reducere semnificativă a sarcinilor administrative și a costurilor operaționale suportate de instituțiile implicate.

Din perspectiva impactului economic indirect, măsura este de natură să genereze efecte favorabile asupra activității agricole și asupra economiei naționale în ansamblu. Reducerea costurilor de producție va permite fermierilor să utilizeze resursele financiare economisite pentru investiții în tehnologizare, modernizare, extinderea capacităților de producție și creșterea productivității exploatațiilor agricole.

Creșterea producției agricole și dezvoltarea sectorului agroalimentar au potențialul de a genera venituri suplimentare la bugetul de stat prin majorarea bazei impozabile aferente activităților economice desfășurate în agricultură și în industriile conexe. Totodată, dezvoltarea exploatațiilor agricole contribuie la menținerea și crearea locurilor de muncă, cu efecte pozitive asupra încasărilor din contribuții sociale și impozitul pe venit.

Pe termen mediu și lung, măsura poate contribui la reducerea deficitului comercial agroalimentar prin stimularea producției interne și diminuarea dependenței de importurile de produse agricole și alimentare. Acest efect produce beneficii economice indirecte și contribuie la consolidarea rezilienței economice a României.

De asemenea, simplificarea procedurilor administrative și implementarea unui sistem de trasabilitate bazat pe combustibil marcat fiscal permit o monitorizare mai eficientă a utilizării facilității fiscale și reduc riscurile de fraudă sau utilizare necorespunzătoare a resurselor fiscale.

În conformitate cu dispozițiile art. 138 alin. (5) din Constituția României și ale Legii nr. 69/2010 privind responsabilitatea fiscal-bugetară, impactul financiar exact al măsurii va fi determinat și actualizat pe baza datelor furnizate de Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și Agenția Națională de Administrare Fiscală, în cadrul procesului de avizare și fundamentare bugetară.

Având în vedere efectele economice, sociale și strategice urmărite, se apreciază că diminuarea veniturilor din accize este justificată de interesul public major privind susținerea agriculturii, consolidarea securității alimentare și creșterea competitivității economiei naționale.

În ansamblu, impactul financiar al proiectului trebuie analizat nu exclusiv prin prisma diminuării unor venituri fiscale imediate, ci în raport cu beneficiile economice și sociale pe termen mediu și lung pe care le generează pentru agricultura românească, pentru mediul rural și pentru economia națională.

Secțiunea a 5-a
Compatibilitatea cu legislația Uniunii Europene

Prezenta inițiativă legislativă este elaborată cu respectarea principiilor și normelor dreptului Uniunii Europene aplicabile în domeniul fiscalității produselor energetice, al politicii agricole comune și al ajutoarelor de stat acordate sectorului agricol.

Proiectul urmărește instituirea unui mecanism fiscal special pentru combustibilul utilizat exclusiv în activități agricole, fără a afecta funcționarea pieței interne și fără a crea bariere sau restricții incompatibile cu dreptul Uniunii Europene.

În elaborarea prezentei inițiative au fost avute în vedere dispozițiile:

- Directiva 2003/96/CE privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității;
- Directiva (UE) 2020/262 privind regimul general al accizelor;
- Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, în special dispozițiile referitoare la politica agricolă comună și la ajutoarele de stat;
- Regulamentul (UE) 2022/2472;
- obiectivele Politicii Agricole Comune privind creșterea competitivității agriculturii, asigurarea securității alimentare și dezvoltarea durabilă a spațiului rural.

Măsura propusă se înscrie în categoria instrumentelor utilizate la nivelul mai multor state membre ale Uniunii Europene pentru susținerea activităților agricole prin aplicarea unor regimuri fiscale diferențiate pentru combustibilul utilizat exclusiv în producția agricolă.

Sisteme similare funcționează în Franța, Irlanda, Belgia, Țările de Jos și alte state membre ale Uniunii Europene, prin utilizarea combustibililor marcați fiscal și prin aplicarea unor facilități fiscale destinate exclusiv activităților agricole.

Proiectul respectă principiul proporționalității consacrat de dreptul Uniunii Europene, întrucât măsurile propuse sunt adecvate scopului urmărit, respectiv sprijinirea producției agricole și consolidarea securității alimentare, fără a depăși ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

Totodată, proiectul respectă principiul nediscriminării, întrucât accesul la facilitatea fiscală este condiționat exclusiv de desfășurarea unor activități agricole eligibile și de îndeplinirea criteriilor obiective stabilite prin lege, fără diferențieri arbitrare între beneficiari.

Pentru prevenirea utilizării necorespunzătoare a facilității fiscale și pentru protejarea intereselor financiare ale statului, proiectul instituie mecanisme de trasabilitate, control și monitorizare compatibile cu cerințele europene privind administrarea produselor accizabile.

În ceea ce privește normele privind ajutorul de stat, proiectul prevede în mod expres că facilitățile fiscale vor fi acordate cu respectarea dispozițiilor europene aplicabile sectorului agricol.

În situația în care analiza autorităților competente va concluziona că măsura propusă constituie ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) din TFUE, aceasta va fi implementată numai după îndeplinirea procedurilor prevăzute de legislația Uniunii Europene, inclusiv, după caz, notificarea și aprobarea de către Comisia Europeană sau încadrarea într-un regulament de exceptare aplicabil.

Prin urmare, prezenta inițiativă legislativă este compatibilă cu obiectivele Uniunii Europene privind dezvoltarea agriculturii, securitatea alimentară și competitivitatea economică, respectă cadrul european aplicabil produselor energetice și accizelor și poate fi implementată cu respectarea deplină a normelor europene privind ajutorul de stat.

Adoptarea proiectului contribuie la apropierea României de modelele de sprijin utilizate în alte state membre și la crearea unor condiții concurențiale mai echilibrate pentru fermierii români în cadrul pieței agricole europene.

Secțiunea a 6-a
Compatibilitatea cu Constituția României

Prezenta inițiativă legislativă respectă dispozițiile Constituției României, republicată, precum și jurisprudența constantă a Curții Constituționale a României

referitoare la libertatea economică, protecția proprietății private, principiul proporționalității, securitatea juridică și obligația statului de a adopta politici publice care să servească interesului național.

Proiectul de lege nu instituie restrângeri ale exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale, nu afectează dreptul de proprietate și nu creează discriminări între participanții la activitatea economică. Măsurile propuse urmăresc exclusiv susținerea unui sector strategic al economiei naționale prin instituirea unui regim fiscal diferențiat aplicabil combustibilului utilizat exclusiv în activități agricole.

Inițiativa legislativă este în concordanță cu dispozițiile art. 135 alin. (1) din Constituția României, potrivit cărora economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență. Facilitățile fiscale instituite prin proiect nu afectează mecanismele economiei de piață și nu restrâng concurența, ci urmăresc corectarea unor dezechilibre generate de costurile ridicate ale producției agricole și crearea unor condiții mai favorabile pentru dezvoltarea unui sector economic strategic.

Totodată, proiectul respectă prevederile art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, care consacră obligația statului de a proteja interesele naționale în activitatea economică, financiară și valutară. Agricultura reprezintă un domeniu esențial pentru securitatea alimentară și pentru stabilitatea economică a statului român, iar susținerea producției agricole constituie o măsură legitimă de protejare a intereselor economice naționale.

De asemenea, sunt respectate dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. d), potrivit cărora statul trebuie să asigure exploatarea resurselor naturale în concordanță cu interesul național. Valorificarea eficientă a terenurilor agricole și menținerea capacității de producție agroalimentară reprezintă componente importante ale interesului economic național și justifică adoptarea unor măsuri de sprijin pentru sectorul agricol.

Prezenta inițiativă legislativă este compatibilă și cu dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. f) din Constituție, care prevăd obligația statului de a crea condițiile necesare pentru creșterea calității vieții. Susținerea producției agricole interne, reducerea costurilor de producție și consolidarea securității alimentare contribuie direct la asigurarea accesului populației la produse alimentare și la menținerea stabilității economice și sociale.

Proiectul se află în deplină concordanță și cu prevederile art. 47 alin. (1) din Constituția României, potrivit cărora statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent. Capacitatea statului de a susține producția agricolă și de a contribui la menținerea unor costuri rezonabile ale produselor agroalimentare reprezintă o componentă importantă a obligației constituționale privind protejarea nivelului de trai al populației.

Totodată, măsurile propuse respectă dispozițiile art. 44 privind garantarea și ocrotirea proprietății private. Facilitatea fiscală instituită prin lege nu afectează drepturile patrimoniale ale niciunei persoane și nu generează limitări sau ingerințe în exercitarea dreptului de proprietate. Dimpotrivă, prin reducerea costurilor de producție, proiectul contribuie la consolidarea activității economice desfășurate de fermieri și la protejarea investițiilor realizate în exploatațiile agricole.

Inițiativa respectă, de asemenea, principiul egalității în drepturi consacrat de art. 16 din Constituție. Diferențierea de tratament fiscal propusă prin proiect are la bază criterii obiective și rezonabile, respectiv utilizarea combustibilului exclusiv pentru activități agricole și necesitatea susținerii unui sector strategic al economiei naționale. Jurisprudența Curții Constituționale a statuat în mod constant că principiul egalității nu exclude instituirea unor regimuri juridice diferite pentru situații diferite, atunci când acestea sunt justificate de un interes public legitim.

Totodată, proiectul respectă principiul proporționalității consacrat în jurisprudența Curții Constituționale. Măsurile propuse sunt adecvate scopului urmărit, necesare pentru atingerea obiectivelor de interes public privind competitivitatea agriculturii și securitatea alimentară și nu depășesc ceea ce este necesar pentru realizarea acestora.

De asemenea, inițiativa respectă principiul securității juridice și al previzibilității normei juridice, derivat din art. 1 alin. (5) din Constituția României. Reglementarea propusă stabilește în mod clar beneficiarii, condițiile de acordare a facilității fiscale, mecanismele de control și sancțiunile aplicabile, oferind un cadru normativ accesibil, previzibil și coerent.

În ceea ce privește impactul asupra finanțelor publice, proiectul respectă exigențele constituționale prevăzute de art. 138 privind finanțele publice și va fi însoțit de evaluările financiare și bugetare necesare în cadrul procedurii de avizare și dezbatere parlamentară.

Prin urmare, prezenta inițiativă legislativă este compatibilă cu dispozițiile Constituției României, răspunde unui interes public major privind susținerea agriculturii și securitatea alimentară și respectă principiile constituționale referitoare la libertatea economică, protecția proprietății private, egalitatea în drepturi, proporționalitatea și securitatea juridică. Adoptarea acestei legi reprezintă o măsură legitimă prin care statul își îndeplinește obligațiile constituționale de protejare a intereselor economice naționale și de susținere a unui sector strategic pentru dezvoltarea României.

ROMANIA

Secțiunea a 7-a
Concluzii

Agricultura românească reprezintă unul dintre cele mai importante sectoare strategice ale economiei naționale și unul dintre principalele instrumente prin care statul poate asigura securitatea alimentară a populației, dezvoltarea mediului rural și valorificarea resurselor agricole de care dispune România.

În ultimii ani, fermierii români au fost nevoiți să facă față unor provocări economice fără precedent, generate de creșterea accelerată a costurilor cu energia și combustibilii, de volatilitatea prețelor agricole, de schimbările climatice și de concurența tot mai puternică existentă pe piața europeană. În acest context, menținerea competitivității agriculturii românești nu mai reprezintă doar o problemă economică, ci o prioritate de interes național.

Prezenta inițiativă legislativă nu urmărește acordarea unor privilegii și nu creează avantaje nejustificate pentru o anumită categorie profesională. Dimpotrivă, proiectul urmărește eliminarea unui dezavantaj competitiv care afectează fermierii români și instituirea unui mecanism fiscal modern, eficient și transparent, similar celor existente în numeroase state membre ale Uniunii Europene.

Prin instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", statul român își reafirmă rolul constituțional de susținere a sectoarelor economice strategice și de protejare a intereselor economice naționale. Măsura propusă oferă fermierilor acces direct la o facilitate fiscală esențială pentru desfășurarea activităților agricole și elimină blocajele financiare și administrative generate de actualul sistem de rambursare a accizei.

Proiectul contribuie la reducerea costurilor de producție, la creșterea competitivității exploatațiilor agricole, la stimularea investițiilor în agricultură și la consolidarea capacității de producție agroalimentară a României. În același timp, acesta susține menținerea locurilor de muncă în mediul rural, dezvoltarea comunităților locale și creșterea rezilienței economice a sectorului agricol.

Beneficiile măsurii depășesc sfera interesului individual al fermierilor și produc efecte pozitive asupra întregii societăți. O agricultură mai competitivă înseamnă o producție agricolă mai mare, o dependență mai redusă de importuri, o mai bună valorificare a resurselor naționale și o capacitate sporită de a răspunde provocărilor economice și geopolitice viitoare.

Totodată, proiectul respectă exigențele constituționale, este compatibil cu legislația Uniunii Europene, respectă principiile concurenței loiale și ale proporționalității și instituie mecanisme eficiente de control și trasabilitate care garantează utilizarea corectă a facilităților fiscale acordate.

ROMANIA

Într-o perioadă în care securitatea alimentară devine o componentă esențială a securității naționale, susținerea producției agricole interne trebuie să reprezinte o prioritate a politicilor publice. România are obligația de a crea condițiile necesare pentru ca fermierii să poată produce eficient, competitiv și sustenabil, în beneficiul întregii societăți.

Prin adoptarea prezentei legi, Parlamentul României transmite un mesaj clar că susține agricultura românească, producția internă, dezvoltarea mediului rural și capacitatea țării de a-și asigura propriile resurse alimentare.

Prezenta inițiativă legislativă reprezintă o investiție în viitorul agriculturii românești, în securitatea alimentară a generațiilor viitoare și în dezvoltarea economică durabilă a României.

Față de considerentele expuse, supunem Parlamentului României spre dezbatere și adoptare prezentul proiect de lege.

Inițiator:
Deputat Neafiliat
PÎCLIȘAN Gheorghe-Petru

ROMANIA

TABEL SEMNĂTURI
pentru susținerea

LEGII privind instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Nume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	ALBU DUMITRIȚA.	Neafiliat	
2.	ANDREI CSILLAG	Neafiliat	
3.	AURORA TASICA SIMLI	Independent	
4.	PLUSAR ANDREI	USR	
5.	Vânga Mariana	PNR	
6.	Bogdan Velescu	AUR	
7.	MIHAI ENACHE	AUR	
8.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
9.	MUSAT LUCIAN	AUR	
10.	GHEORGHE IONEL	AUR	
11.	CACIU GHE MATIES	AUR	
12.	RADU FABIAN - CRISTIAN	AUR	
13.	BIRO DANIEL-RAZVAN	AUR	
14.	Vulpoiu Dorel	AUR	
15.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
16.	ARIADNA-ELENA CÎRLIGEANU	A.U.R.	
17.	MABIH-TUDOR LIDIA	AUR	
18.	CIUBUC CIPRIAN	Neafiliat	

ROMANIA

TABEL SEMNĂTURI

pentru susținerea

LEGII privind instituirea Programului Național „Motorină fără Acciză pentru Agricultura României", precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Nume	Grup parlamentar	Semnătură
19.	Raisa Enochi	UPR	
20.	[illegible]	[illegible]	
21.	Groza Călin Florin	UPR	
22.	Aharușeff Wenzel	PSD	
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			